

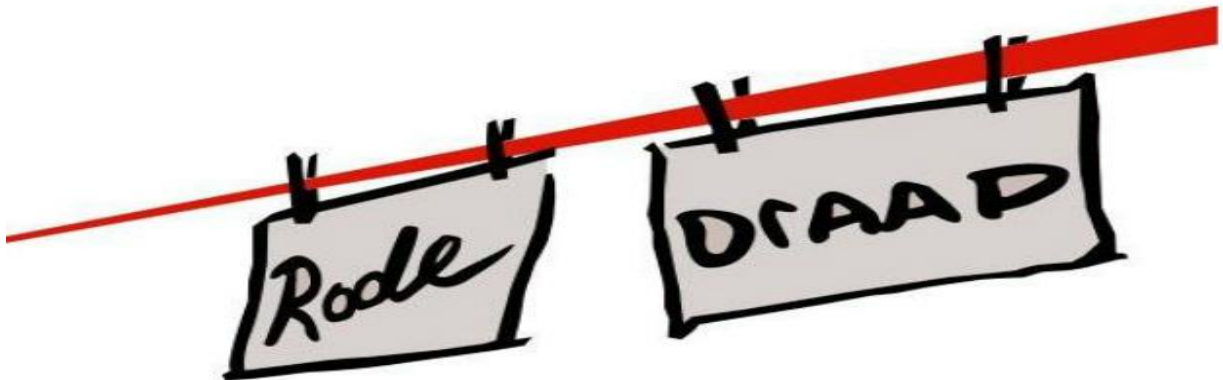

Verbinden en Versterken *De Rode Draad door Ommen*

Verkiezingsprogramma PvdA Ommen 2014-2018

*“Een **rode draad** is een term die slaat op een belangrijk onderdeel van de verhaallijn, waarbinnen de rode draad een element is dat telkens terugkeert en alle gebeurtenissen binnen de verhaallijn met elkaar verbindt.*

De rode draad kan iets tastbaars zijn, zoals een voorwerp of een persoon, maar ook iets ontastbaars, zoals een missie die de personages moeten volbrengen.”

(vastgesteld door de ledenvergadering op 4 december 2013)

Inhoud

Voorwoord

1. Werken in Ommen

2. Leren in Ommen

3. Wonen in Ommen

4. Zorg(en) in Ommen

5. Duurzaam Ommen

6. Vrije tijd in Ommen

7. Besturen in Ommen

Voorwoord

Ommen is een prachtige gemeente. Samen maakten we Ommen tot wat het nu is, een (h)eerlijke gemeente met prachtige kleine kernen in een groen buitengebied en een rustiek stadje aan de Vecht, waar het samen leven rustig en prettig is en we elkaar in onze waarde laten. Zonder op te willen scheppen zijn we eigenlijk hartstikke trots op ons stadje en het buitengebied.

Toch maken wij ons zorgen. Een groeiende groep mensen kan niet mee komen in de complexer wordende samenleving. Veel mensen voelen de gevolgen van de crisis. Veel ouders maken zich zorgen over de toekomst van hun kinderen. We maken ons zorgen over overheidsinstanties die onpersoonlijker en grootschaliger lijken te opereren. En dat door de economische recessie veel mensen werkloos dreigen worden, anderen bezorgd zijn over hun inkomen en dat de kansen op de arbeidsmarkt na een opleiding plotseling minder rooskleurig zijn dan gedacht. Daar bovenop moet de overheid flink de broekriem aanhalen. Die uitdagingen vergen nieuwe politiek. Geen politiek van klagen, geen politiek van afwachten, maar politiek die solidair en vooruitstrevend, nuchter en doortastend is.

Daarom hebben we dit verkiezingsprogramma geschreven, want op die manier willen wij ook nu weer de uitdagingen van vandaag en morgen aangaan en de volgende stap zetten naar een betere toekomst voor onze gemeente Ommen. Dat is wat ons betreft een toekomst waarin iedereen een fatsoenlijk bestaan heeft. Waarin iedereen, arm of rijk, met wat voor talenten dan ook, volop kansen krijgt om zichzelf te ontwikkelen en die kansen ook grijpt. Waarin alle mensen deel uitmaken van een solidaire samenleving, waarin we elkaar respecteren en verder helpen. En waarin de mensen volop de kans krijgen om hun stad, hun samenleving en hun buurten zoveel mogelijk zélf vorm te geven. Om dat perspectief dichterbij te brengen staan voor ons de komende jaren deze elementen centraal:

1. Werken in Ommen
2. Leren in Ommen
3. Wonen in Ommen
4. Zorg(en) in Ommen
5. Duurzaam Ommen
6. Vrije tijd in Ommen
7. Besturen in Ommen

We willen dat de mensen de komende jaren veel meer zeggenschap krijgen over wat er in de gemeente gebeurt. Niet alleen omdat we staan voor de persoonlijke vrijheid van mensen, ook omdat we vinden dat steeds sterker wordende mensen het recht hebben om hun buurten en stad zoveel mogelijk zelf vorm te geven. Tegelijkertijd zijn al die kansen en vrijheden niet vrijblijvend. We rekenen op een actieve inzet van

maatschappelijke partijen en vinden het heel redelijk om van de mensen te vragen om een steentje bij te dragen aan een sociale maatschappij, elkaar te helpen waar nodig en zich sociaal tegenover elkaar te gedragen. En we vinden dat daarbij natuurlijk de sterkste schouders de zwaarste lasten moeten dragen.

In het aangezicht van grote maatschappelijke uitdagingen willen we de komende jaren verbinden en versterken. Verbinden, door een sterker beroep op alle mensen te doen om een steen bij te dragen aan een sociale samenleving en de inwoners van de gemeente meer te zeggen te geven over wat er in stad en buurt gebeurt, omdat we een sociale samenleving alleen sámen kunnen maken. Versterken, door een agenda van sociale investeringen in de mensen en de samenleving, omdat een samenleving alleen sociaal kan zijn als zij samen sterk is.

Het is op die manier dat we, staand in de rijke traditie die in deze gemeente is opgebouwd, met de blik vooruit, de komende jaren willen werken aan een betere, duurzamere, sterkere en socialere toekomst voor onze gemeente Ommen.

Dáárvoor hopen we op 19 maart 2014 op uw stem.

1. Werken in Ommen

Wij willen een gemeente zonder massawerkloosheid onder jongeren of ouderen, zonder eenzaamheid of uitsluiting. Op korte termijn moeten vooral de gevolgen van de recessie binnen de perken worden gehouden: we willen geld uittrekken om gedupeerden arbeidsfit te houden en gaan actief aan de slag voor meer opleidingsplaatsen en stageplaatsen voor jongeren. Op lange termijn willen we herstel van economische groei voor meer banen in stad en regio en investeren we in werk, opleiding of een andere maatschappelijke activiteit voor iedereen die zonder werk zit: in buurten, de zorg of vrijwilligerswerk. We bestrijden armoede en zoeken de mensen die onnodig en ongewenst aan de kant zitten op, want iedereen heeft talent en in de samenleving van de toekomst is iedereen nodig.

De economische recessie raakt heel veel mensen. Sommigen verliezen hun baan of gaan achteruit in inkomen. Anderen vinden geen werk na een opleiding. In de jaren '80 hebben we gezien dat die effecten nog decennia lang zichtbaar kunnen zijn: tot op de dag van vandaag hebben sommigen last van het gebrek aan arbeidsritme dat ze in die jaren hebben opgelopen en dat mag nooit weer gebeuren. Door werkloosheid, eenzaamheid of moeite om rond te komen is dé centrale opdracht voor de komende jaren duidelijk: we moeten, uit solidariteit, alles op alles zetten om te zorgen dat alle mensen, zodra de economie weer aantrekt, direct weer volop mee kunnen doen op de arbeidsmarkt en een fatsoenlijk inkomen hebben.

We trekken daarom op korte termijn geld uit voor 'overbruggingsbanen', opleidingsplaatsen, stageplekken en werk-leerplekken. Daarmee zorgen we er voor dat wie tijdelijk werkloos is, zich kan blijven scholen of arbeidsfit blijft. We voorkomen reële jeugdwerkloosheid door een offensief van opleidingen, stageplaatsen en gesubsidieerd werk in te zetten. We zoeken, in samenwerking met maatschappelijke instellingen, naar nieuwe manieren van armoedebestrijding om de mensen die het de komende periode echt nodig hebben - en dat zijn er nogal wat - nog beter te helpen.

Op lange termijn willen we daarnaast iedere inwoner die dat kan maatschappelijk actief krijgen.

Bovenop ons beleid voor economische groei moeten we daarvoor meer doen, want voor sommigen is volwaardig werk geen vanzelfsprekendheid. We willen dan ook met maatschappelijke instellingen meer plaatsen - in de zorg, in buurten, in het verenigingsleven - creëren waar deze mensen ofwel kunnen toewerken naar de arbeidsmarkt ofwel een zo volwaardig mogelijke bijdrage leveren aan de maatschappij. We willen een meer personsgerichte aanpak dan de sociale dienst nu levert. En we willen mensen die ongewild langs de kant staan veel actiever opzoeken. Want iedereen heeft talenten en in de toekomst zijn die allemaal nodig.

Daarom wil de PvdA:

- 'Overbruggingsbanen' creëren, speciaal voor mensen die door de economische recessie zonder werk komen. In plaats van een uitkering regelt de gemeente een volwaardig tweejarig arbeidscontract bij een werkgever tegen een minimuminkomen (te betalen uit het werkdeel van de WWB en eventueel eigen middelen), met als voorwaarde dat werkgevers daarna een baangarantie voor minimaal één jaar bieden. Zo blijven ze arbeidsfit en zijn ze bij economische voorspoed veel aantrekkelijker voor werkgevers:

dat betaalt zich uiteindelijk dus terug. Zodra de economie aantrekt worden deze gesubsidieerde banen direct weer afgeschaft.

- Geen reële jeugdwerkloosheid. We trekken geld uit voor een offensief van opleidingen, werk-leerplekken, stageplaatsen en gesubsidieerd werk. Soms hoeft dat overigens geen geld te kosten: dikwijls moeten jongeren gewoon actiever met werkgevers in contact worden gebracht. Met maatschappelijke instellingen wordt gekeken hoe jongeren zonder werk of opleiding, die niet 'in beeld' zijn, actief kunnen worden benaderd en begeleid naar werk of opleiding.

- De begeleiding naar werk van bijstandsgerechtigden hervormen door betere afspraken te maken met werkgevers en onderwijsinstellingen en de begeleiding waar mogelijk uit te besteden aan derden. De sociale dienst is in onze ogen te weinig in staat om bijstandsgerechtigden actief en op maat naar een betere toekomst te begeleiden. We willen daarom ook derden, zoals maatschappelijke partijen of uitzendbureaus, inschakelen. Daarnaast willen we zoveel mogelijk ontschotting tussen betrokken afdelingen en ontkokering van de diverse financieringsstromen waar werklozen in terecht komen.

- Meer plaatsen creëren waar werklozen maatschappelijk actief kunnen zijn. In het kader van de uitvoering van de participatiewet daar waar mogelijk voorrang verlenen aan de Larcom, vanwege hun expertise en ervaring.

- Met maatschappelijke instellingen kijken hoe mensen die ongewenst kampen met uitsluiting of werkloosheid, die niet 'in beeld' zijn, actief kunnen worden opgezocht en begeleid naar een zo hoog mogelijk niveau van maatschappelijke participatie.

- Het armoedebeleid meer uitvoeren in samenwerking met maatschappelijke organisaties en veel meer toesnijden op wat nodig is voor de mensen die het écht nodig hebben. Het uitgangspunt is dat iedereen de kans verdient om volwaardig mee te doen in de samenleving en geen kind in zijn of haar ontwikkeling wordt belemmerd door armoede. Maatschappelijke organisaties – van voedselbank tot peuterspeelzaal - weten vaak het beste wat daarvoor nodig is. Zij verdienen dan ook ruimte bij de uitvoering. Steun in natura, schuldhulpverlening en andere middelen om armoede te bestrijden worden op basis daarvan herijkt, bureaucratie wordt verminderd en wachtlijsten weggewerkt. En aan het totale budget wordt niet getornd.

- Programma's voor volwasseneneducatie inzetten als een middel om kwetsbare groepen sociaal redzaam te maken, te activeren en te helpen integreren.

2. Leren in Ommen

De jeugd heeft de toekomst, één van de pijlers hierbij is het onderwijs. De PvdA maakt zich sterk voor een goed en gevarieerd onderwijsaanbod in Ommen. Belangrijk hierbij is de onderwijshuisvesting. De PvdA maakt zich sterk voor behoud van het primair onderwijs in de kleine kernen binnen de gemeente Ommen. Voor het behouden en versterken van de leefbaarheid in de kleine kernen en het aantrekken van jonge gezinnen, voorzien scholen in een basisbehoefte.

Voor een goed onderwijsklimaat is onderwijshuisvesting zeer belangrijk. Voor de PvdA is elke achterstand in onderhoud van schoolgebouwen onverteerbaar. Niet alleen het schoolgebouw, maar ook de bereikbaarheid is een belangrijk punt: kinderen moeten op een zo veilig mogelijke manier de school kunnen bereiken. Samenwerking tussen scholen o.a. op het gebied van huisvesting is een goede zaak.

Kinderopvang en peuterspeelzalen moeten voor iedereen betaalbaar en beschikbaar zijn. Dit stelt ouders in staat om deel te nemen aan het maatschappelijk leven in de vorm van betaald werk of op een andere wijze. Ouders van kinderen bij wie de kans op (taal)achterstand groot is worden gestimuleerd om hun kinderen voor-en/of vroegschoolse educatie (VVE) te laten volgen.

Veel jongeren en ouderen maken zich zorgen over de toekomst van de jeugd. En dat is niet ten onrechte. De jeugdwerkloosheid neemt toe, de kwaliteit van het onderwijs staat onder druk, sommige jongeren hebben een ongezonde leefstijl en er is nog altijd sprake van een groep jongeren die in de problemen komt – soms met overlast voor elkaar of anderen tot gevolg. De jongeren van vandaag zijn de werknemers, belastingbetalers en burgers van de toekomst en de hele maatschappij is er bij gebaat om geen talent te laten verspillen door vrijblijvendheid of ongelijke kansen.

Samen met kinderen, jongeren en hun ouders, maar ook met alle anderen die met de jeugd te maken hebben, van leraar tot jongerenwerker, van voetbaltrainer tot politiemann, van hulpverlener tot uitbater, willen we daarom de komende jaren van Ommen de gemeente maken waarvan mensen tot ver buiten de regio zeggen: dáár wil ik graag mijn kinderen laten opgroeien. Waar alle kinderen een goede toekomst tegemoet gaan en zichzelf daar ook volop voor inspannen, en waar kinderen met achterstanden of problemen snel weer op de goede weg worden geholpen.

Ondanks de moeilijke financiële perspectieven willen we daarom de komende jaren extra geld uittrekken om het basis-, voortgezet en speciaal onderwijs te verbeteren, voorschoolse voorzieningen en buitenschoolse activiteiten te versterken, jongeren met problemen sneller op het rechte pad te krijgen, meer jongeren aan werk te helpen en plekken waar jongeren komen aantrekkelijker en veiliger te maken. We willen bovenal ook van jongeren zélf horen wat volgens hen nodig is en geven hen veel meer invloed op besluiten die voor hen en over hen worden genomen. Al die investeringen zijn niet vrijblijvend en we willen dan ook mét jongeren, ouders, samenleving en maatschappelijke instellingen aan dit perspectief werken. Daarbij hoort ook dat jongeren structuur en houvast krijgen, worden aangesproken op hun gedrag als ze uit de bocht vliegen, dat geboden kansen ook daadwerkelijk worden gegrepen, dat grenzen worden gesteld, normbesef wordt aangeleerd en dat we ons gezamenlijk inspannen voor de ontwikkeling van jongeren. Hoewel dat primair de verantwoordelijkheid is van jongeren zelf en hun ouders, vraagt dat ook iets van de omgeving. We verwachten dat iedereen die betrokken is bij de jeugd daarbij meekijkt, meedenkt en meehelpt. Omdat dát in een tijd van individualisering en verharding allang geen vanzelfsprekendheid meer is, zien we het als absolute prioriteit om die gezamenlijke mentaliteit de komende jaren te herstellen.

Daarom wil de PvdA:

- Het bereik van kinderopvang en peuterspeelzalen vergroten. Voor wie dat nodig heeft voorschools onderwijs aanbieden om taalachterstanden en andere ontwikkelingsachterstanden tegen te gaan.
- Aandacht voor de vorming van een kindplein.
- Geld beschikbaar stellen voor verbetering van schoolgebouwen voor het basisonderwijs. Met basisscholen in gesprek gaan om te kijken hoe we de onderwijskwaliteit verder kunnen verhogen en hoe de gemeente daaraan kan bijdragen. Schoolsegregatie tegengaan door goede spreiding van onderwijsvormen.

- Zich sterk blijven maken voor behoud van openbaar onderwijs in Ommen en omgeving, zodat in ieder geval het basisonderwijs toegankelijk is voor alle gezindten.
- Specifieke aandacht voor laaggeletterdheid, bijvoorbeeld door het gericht aanbieden van vroegschoolse bijscholing.
- Met het Vechtdalcollege voor VMBO, HAVO en VWO kijken hoe de gemeente hen kan helpen bij verdere verbetering van de kwaliteit van het onderwijs. Het aantal voortijdig schoolverlaters laag houden door een actieve aanpak en door extra aandacht te besteden aan een goede overgang tussen VMBO en MBO.
- Nieuwe huisvesting voor het speciaal onderwijs.
- Anticiperen op het dreigende lerarentekort door te werken aan het imago en te kijken naar mogelijkheden voor zij-instromers uit het bedrijfsleven en de universiteit.
- We willen met werkgevers de aansluiting op de arbeidsmarkt verbeteren: meer stageplaatsen, werk-leerplaatsen en traineebanen en meer contact tussen studenten en bedrijven. De gemeente moet zich hier actiever voor inzetten en zelf, vanuit haar voorbeeldfunctie, meer stageplaatsen bieden
- Versterking van naschoolse activiteiten voor leerlingen op basisscholen en het voortgezet onderwijs op het gebied van sport, natuur- en cultuureducatie: meer vakleerkrachten en scholingsmogelijkheden voor reguliere leerkrachten, betere aansluiting op lestijden, beter aanbod in overleg met instellingen voor bijvoorbeeld sport en cultuur. We willen minder financiële drempels: ieder kind moet kunnen meedoen aan buitenschoolse activiteiten.
- Het goed opgroeien van kinderen en jongeren bewaken. We willen een cultuur waarin we samen kinderen en jongeren in de gaten houden, helpen bij problemen en durven aan te spreken bij verkeerd gedrag. Via campagnes, debatten en andere creatieve methoden bevorderen we het bewustzijn daarvan bij jongeren, ouders, buurtbewoners, jongerenwerkers, leraren en vrijwilligers bij verenigingen. We zoeken creatieve wijzen om informele netwerken rondom gezinnen te bevorderen, gebruik makend van de kennis in het veld. We benutten de Centra voor Jeugd en Gezin om de opvoedingsondersteuning te versterken.
Maar als dat niet helpt moeten beroepskrachten ingrijpen. We bevorderen dat problemen snel worden gezien, op school, in buurten of in de vrije tijdsbesteding, door ouders, agenten, leraren en jongerenwerkers. We gaan door met de ontwikkeling van systemen voor informatie-uitwisseling en we doorbreken bestuurlijke kokers. En we verbeteren de hulpverlening, die uiteindelijk gericht moet zijn op enerzijds het structureel oplossen van problemen en anderzijds begeleiding naar onderwijs op maat, werk of een andere bezigheid.
- We blijven ons volop inzetten om bestaande voorzieningen en evenementen, zoals het Jongerenpunt en Explosion Festival, te behouden en te versterken. Er wordt binnen het cultuurbudget niet getornd aan activiteiten voor jongeren en we willen deze zoveel mogelijk vormgeven in samenspraak met jongeren zelf. Indien er goede initiatieven zijn moet daar geld voor vrijgemaakt worden.
- Omdat de veiligheid van het uitgaansleven hard achteruit gaat, prioriteit leggen bij de aanpak van onveiligheid.
- Dat jongeren veel meer meepraten over beleid voor en over hen. Een actievere houding van de gemeente om ideeën van jongeren uit te lokken en verder te helpen. We willen daarnaast waar het kan jongeren zelfbestuur en zelfbeheer geven over ontmoetingsplaatsen.

3. Wonen in Ommen

Een zinvol en gelukkig leven voor iedereen, daar maken wij ons sterk voor. De PvdA draagt vanuit solidariteit, participatie en verantwoordelijkheid daar aan bij. Binnen de mogelijkheden zal de PvdA zich hard maken voor duurzame woningbouw waarin voor alle doelgroepen plaats is. Om aangepast te kunnen wonen moet bij de realisatie van de woning daarin reeds zijn voorzien, bijvoorbeeld bij deurbreedte en drempels. Het kangoeroe-wonen verdient een aparte plaats in de variëteit aan woonvormen in het kader van wonen en mantelzorg. Naast de bouw van sociale huurwoningen zal er ook ruimte zijn voor de bouw van betaalbare koopwoningen. Jongeren, ouderen, gezinnen, alleenstaanden, voor elk van deze groepen moet er passende woonruimte aanwezig zijn. Binnen bestaande woonwijken moeten voldoende speelgelegenheden zijn voor onze jongere inwoners. We ondersteunen burgerinitiatieven die erop gericht zijn, de leefbaarheid in een wijk of buurt te vergroten. Bij prettig wonen passen, naast goede sportvoorzieningen en een zwembad, ook theatervoorzieningen, een bibliotheek en ruimte voor het verenigingsleven.

De PvdA vindt het van belang dat de bij Ommen horende dorpskernen en buurtschappen hun eigen identiteit blijven houden. Daartoe dienen huidige maatschappelijke zaken, zoals bibliotheek, buurthuis, buurtvereniging en sportaccommodaties behouden te blijven. Ook woonvoorzieningen voor meerdere doelgroepen, als starters, jonge gezinnen en ouderen. Een mooi voorbeeld, dat de PvdA ondersteunt, zijn de plannen van Plaatselijk Belang Lemele met betrekking tot het realiseren van een dorpsplein en bijbehorende bouwactiviteiten.

Bij prettig wonen past ook een mooie, levendige en aantrekkelijke stadskern, waarin de inwoners en bezoekers een gevarieerd winkelaanbod vinden en waar het prettig toeven is. De PvdA zal zich daarom inzetten voor de verfraaiing en verbetering van de Ommer stadskern.

Met de openbare ruimte gaan we zorgvuldig en zuinig om. Schoon en veilig gaan hand in hand. De PvdA wil komen tot een verbetering van het onderhoud op wegen en fietspaden en zet in op een veilige fietsverbinding vanuit de wijk Alteveer naar centrum Ommen.

Veel buurtbewoners zijn tevreden over de ontwikkeling van hun buurt en hoopvol gestemd over de toekomst ervan. In Ommen is sprake van onderling respect en prettige omgang tussen de diverse bevolkingsgroepen.

Om die resultaten te behouden en uit te bouwen zijn permanent flinke inspanningen nodig. De PvdA wil die inspanningen, samen met corporaties, buurtorganisaties, scholen, welzijnsinstellingen en andere maatschappelijke partijen, volop blijven leveren. We rekenen ook op betrokken en sociale bewoners: een prettig leefklimaat komt uiteindelijk door de mensen zelf tot stand.

De investeringen in de woonomgeving kunnen door de aangekondigde Rijksbezuinigingen onder druk komen te staan. We willen alles op alles zetten om bezuinigingen beperkt te houden, zullen niet accepteren dat het leefklimaat in de meest kwetsbare buurten eronder lijdt. Er moet kritisch gekeken worden naar geld dat naar projecten gaat. Maatwerk en solidariteit zijn onze centrale uitgangspunten. We willen daarnaast bewoners zelf meer zeggenschap geven, de identiteit van hun buurt laten bepalen en laten aangeven wat nodig is om buurten te verbeteren. Omdat bij sommige beslissingen sprake is van een buurtoverstijgend belang of minderhedenbelang kan dat niet altijd. Waar het wél kan is ons uitgangspunt de komende periode dat de buurt aan

zet is. De gemeente organiseert dan vooral het proces goed, helpt met inhoudelijke deskundigheid en probeert vooral om bewoners zelf ideeën te laten bedenken en besluiten te laten nemen.

De PvdA blijft kiezen voor een compacte stad en kernen met hoge woon- en leefkwaliteit voor verschillende bevolkingsgroepen. We kunnen naar ons oordeel alleen maar zo'n gemeente zijn als we een gemengd en divers woningaanbod hebben en ook de omgeving mooi houden en mooier helpen maken. We streven naar een verantwoorde groei, maar liever binnen de bestaande (stads)grenzen dan door verdere uitbreiding.

Ondanks de neergang op de woningmarkt moet er gebouwd blijven worden. Deels omdat de vraag naar woningen op de middellange termijn blijft groeien en omdat daar op ingespeeld moet worden. Maar ook omdat de wachtlijsten voor woningen voor mensen met een kleine beurs nog altijd te lang zijn. Er dient dan ook naar een evenwichtig aanbod van koop en huur gestreefd te worden zodat iedereen een kans op een passend huis heeft. Hierbij letten we uiteraard vooral op de belangen van mensen met lage inkomens.

We zien daarnaast het woningbouwbeleid als ondersteuning van de sociale wijkvernieuwing. We geloven in gemengde wijken: nergens alleen goedkope woningen, nergens uitsluitend dure woningen. In geval van renovatie, sloop of nieuwbouw heeft dat ook in eenzijdig samengestelde bestaande buurten consequenties. We willen ook dat kwetsbare mensen – zoals ouderen of gehandicapten - zolang mogelijk thuis kunnen blijven wonen en moeten dus gemakkelijk aanpasbare woningen geboden worden, evenals mogelijkheden voor ondersteuning aan huis.

Wij menen dat een goed woonklimaat van belang is voor een goede sociale en economische ontwikkeling, waardoor de kwaliteit van het bestaan in de hele regio op peil blijft en wordt verbeterd. Het voor huisvesting verbouwen van leegstaande (bedrijfs)panden moet, waar dat mogelijk is, beleid zijn.

Daarom wil de PvdA de komende vier jaar:

- Fors blijven investeren in de kwaliteit van buurten. We willen een gemengde samenstelling van wijken, genoeg voorzieningen met waar nodig beroepskrachten en goed onderhoud. We zetten alles op alles om bezuinigingen beperkt te houden, zullen niet accepteren dat het leefklimaat in de meest kwetsbare buurten eronder lijdt en blijven volop investeren in buurten en wijken die dat nodig hebben. Er gaat momenteel ook veel geld naar projecten en mensen die het iets minder nodig hebben en daar zal kritisch naar gekeken moeten worden.
- Zo min mogelijk van bovenaf opleggen. Er worden een aantal modellen voor overdracht van zeggenschap aan bewoners ontwikkeld. Waar het kan is ons uitgangspunt de komende periode dat de buurt aan zet is. De gemeente organiseert dan vooral het proces goed, helpt met inhoudelijke deskundigheid en probeert vooral om bewoners zelf ideeën te laten bedenken en besluiten te laten nemen. Pas waar het moet (bijvoorbeeld door buurtoverstijgend belang, minderhedenbelangen of grote misstanden) is er een prominentere rol voor de gemeente.
- Meer ruimte bieden voor ondernemerschap in buurten. Ruimtelijke regelingen daarvoor versoepelen, kredietmogelijkheden voor kleine ondernemers in buurten, ondersteuning voor starters en doorgroeiërs. Waar het kan experimenteren met

- wijkwerkplaatsen: plekken waar mensen met gesubsidieerd werk, stageplaatsen of seniorenbanen kunnen werken aan de kwaliteit van de wijk en hun eigen ontwikkeling.
- Prioriteit geven aan beheer en onderhoud. Te vaak zijn er nog klachten over 'klein leed' als volle vuilcontainers, scheve stoeptegels of slecht onderhouden groen. Meer honden-uitlaatplekken, maar ook hondeneigenaren aanspreken op hun verantwoordelijkheid.
 - Campagnes om mensen te vragen een steentje bij te dragen aan het realiseren van een sociale buurt: elkaar aanspreken, meedoen in de buurt, gesignaleerde problemen 'bij de burens' aankaarten. Vrijwilligerswerk ondersteunen: via het helpen van organisaties bij het vinden van vrijwilligers, het verstrekken van voorlichting en het uitloven van prijzen.
 - Experimenten met 'zelfbeheer' waarbij niet de gemeente, maar bewoners de directe leefomgeving of het gemeentelijk groen onderhouden. Waar geld beschikbaar is voor inrichting van de ruimte willen we zo veel mogelijk dat geld aan bewoners(organisaties) zelf ter beschikking stellen.
 - Een behoorlijk bouwtempo doorzetten. Het type woningen hangt daarbij voornamelijk af van de verwachte vraag, maar daarbovenop heeft het wegwerken van de wachtlijsten voor sociale huurwoningen onze prioriteit.
 - Creatieve mogelijkheden voor betaalbare woningen voor starters, zowel huurders als kopers ondersteunen. Bijvoorbeeld combinatiewoningen voor zowel starters als senioren met de mogelijkheid deze aan een corporatie te verkopen bij het verlaten ervan.
 - De verkoop door corporaties van schaarse types sociale huurwoningen (zoals gezinswoningen) proberen te stoppen.
 - Gemengde wijken: geen nieuwe buurten zonder 25% sociale huur- of koopwoningen.
 - Alleen nieuwe buurten bouwen met een adequaat voorzieningenniveau, tenminste 3% van de oppervlakte bestemd voor speelruimte en goede bereikbaarheid per auto, OV en fiets.
 - Rekening houden met aanpasbaarheid voor ouderen en gehandicapten bij nieuwbouw en mogelijkheden voor subsidie en soepele regelgeving voor sociale, medische en andere voorzieningen aan huis.
 - Samen met corporaties veel sociale huurwoningen energiezuiniger maken. Zo kan de energierekening omlaag, is het klimaat beter af en scheppen we ook banen.
 - Er dreigen veel panden in de stad leeg te staan. Dat terwijl er nog altijd veel vraag is naar bijvoorbeeld sociale huurwoningen en panden voor verenigingen. De gemeente moet zich inzetten om leegstand tegen te gaan.

Goede bereikbaarheid is van essentieel belang voor de ontwikkeling van de werkgelegenheid, de aantrekkelijkheid van de gemeente voor bezoekers en voor de woningmarkt. Daarbij kan goede doorstroming zorgen voor een beter milieu, grotere verkeersveiligheid en een beter leefklimaat in de buurten.

In de eerste plaats willen we inzetten op goede openbaar vervoerverbindingen. Aandachtspunt is dat de kwaliteit, frequentie en toegankelijkheid van het OV niet ondergesneeuwd raken. Daarnaast willen we het gebruik van duurzame vervoersopties en zuinige auto's bevorderen. Ommen is een wandel- en fietsgemeente bij uitstek. We willen dus goed onderhouden wandel- en fietspaden en betere doorgaande verbindingen en in alle buurten voldoende veilige fietsroutes.

Zeker voor mindervaliden zijn veilige en toegankelijke stoepen van groot belang.

Daarom wil de PvdA de komende vier jaar:

- Gastvrij zijn voor fietsers. Fietsers krijgen voorrang daar waar het de voorkeur geniet dat men met de fiets komt in plaats van met de auto. Verkeerslichten voor fietsers kunnen op veel plekken vaker groen.
- Goede parkeervoorzieningen voor fietsers, die comfortabel en laagdrempelig zijn.
- Oplaadpunten voor elektrische voertuigen.
- Creatieve manieren zoeken voor de handhaving van 30 km zones in buurten waar te hard wordt gereden. Meer aandacht voor verkeersveiligheid rondom scholen.
- Samen met wijkbewoners kijken naar veilige fietsroutes in de wijk en het onderhoud van fietspaden.
- Aandacht blijven houden voor voetgangertoegankelijkheid van buurten en stad.

4. Zorg(en) in Ommen

De komende jaren gaat er veel veranderen als het gaat om de zorg. De gemeente krijgt veel meer te zeggen op het gebied van zorg door de decentralisatie van Rijkstaken naar de gemeentelijke overheid. De PvdA Ommen heeft grote zorgen over deze veranderingen en wil de vinger aan de pols houden om te kijken of de zorg in de gemeente voor alle mensen toegankelijk blijft, zonder te veel regels, loketten of formulieren en met in acht neming van de menselijke maat.

De gemeente is beter in staat haar inwoners waar nodig te ondersteunen en kan dit wegens de grotere betrokkenheid bij de burger beter dan het Rijk. Met de decentralisatie ontstaan kansen. Kansen om efficiënter te werk te kunnen gaan, beter in te kunnen spelen op de behoefte en betere afstemming van de verschillende vormen van zorg. Natuurlijk speelt mee dat de gemeente wel meer moet doen met minder budget. Dit betekent dat niet iedere inwoner kan krijgen wat hij of zij wil hebben of waar iemand volgens een bepaald profiel 'recht' op zou hebben. Zorg kan alleen betaalbaar blijven als we samen eerst kijken wat de echte zorgvraag is. Als tegenprestatie voor het leveren van zorg kan er ook iets in natura tegenover staan, indien de eigen bijdrage niet financieel bijgedragen kan worden. Elkaar helpen. Samen. Verbinden en versterken. Hier staan we voor.

Mantelzorg en vrijwilligerswerk horen in de toekomst dus bij het oplossen van zorgvragen. Dit betekent dat de PvdA wil investeren in het contact met mensen, in gesprekken waarin wordt besproken wat de vraag is en op welke manier de gemeente kan helpen. Daar tegenover staat dat de gemeente ook vraagt op welke manier u kunt helpen.

Bij zorg op maat hoort ook het principe 'sterkste schouders, zwaarste lasten'. Mensen met een hoger inkomen betalen relatief iets meer dan mensen die minder verdienen. Zo verdelen we de lasten eerlijk. De gemeente moet als regisseur van zorg niet alle zorgtaken op zich gaan nemen. De gemeente moet een voortrekker zijn in het proces en regionale instanties, zowel zorg als welzijn, dicht in de buurt van mensen brengen, zodat mantelzorg en vrijwilligerswerk op een goede manier georganiseerd kunnen worden.

De PvdA staat pal voor solidariteit met hulpbehoevenden. We willen een zorgzame samenleving waarin mensen voor hulp in eerste instantie terecht kunnen bij elkaar en uiteindelijk bij solidaire, toegankelijke en goede zorgvoorzieningen. We willen - in samenspraak met maatschappelijke organisaties - terugkeer van de menselijke maat in de zorg en willen zorg die bij voorkeur in de directe omgeving wordt geleverd en gericht is op zo volwaardig mogelijk meedraaien in de maatschappij. Nu niet iedereen meer tijd heeft om elkaar te helpen, mensen soms minder naar elkaar omkijken dan vroeger en we dreigen te worden geconfronteerd met bezuinigingen, moeten we alles op alles zetten om die ambities waar te kunnen maken.

We willen ons daarom ten eerste met maatschappelijke instellingen blijven inzetten voor goede voorzieningen en projecten –van thuiszorg tot verslavingshulp, van wijkverplegers tot steun- en informatiepunten in de wijk – die mensen en hun problemen kennen en ze op maat kunnen helpen. We willen deze zorgvoorzieningen preciezer afstemmen op wat de echt behoeftige in de buurten het meeste helpt. Wat ons betreft is de zorg dan ook zoveel mogelijk per wijk georganiseerd en, afhankelijk van de behoeften ter plaatse, soms ook per wijk verschillend. Daarnaast moeten waar nodig beroepskrachten aanwezig zijn die de tijd kunnen nemen om mensen te leren kennen en hen de weg te wijzen naar het zorgaanbod. Zorg moet immers ook laagdrempelig zijn, want we weten dat er velen zijn die de weg ernaar toe moeilijk weten te vinden.

We willen daarnaast de komende periode een nadrukkelijk beroep doen op de mensen om zich zorgzaam op te stellen in hun omgeving: naar elkaar omkijken, elkaar helpen en samen eenzaamheid of uitsluiting voorkomen, kortom de Rode Draad: verbinding zoeken met elkaar. Maar dat moet wel redelijkerwijs mogelijk zijn: we zien namelijk dat zorg verlenen aan kennissen, vrienden of familie voor velen een wel erg zware last vormt. De gemeente moet zich dan ook actiever opstellen om mantelzorgers te ondersteunen. Om de kwaliteit en toegankelijkheid van voorzieningen voor de meest kwetsbaren overeind te kunnen houden vinden we het daarnaast, vanuit het uitgangspunt 'de sterkste schouders, de zwaarste lasten', gerechtvaardigd dat voor sommige voorzieningen een inkomensafhankelijke eigen bijdrage gevraagd wordt. Het uitgangspunt daarbij is en blijft dat iedere burger recht heeft op goede en toegankelijke zorg.

We willen deze uitgangspunten samen met ouderen, gehandicapten, vrijwilligers, zorgorganisaties en beroepskrachten realiseren. We willen samen met hen kijken wat wel en niet nodig is om hulpbehoevenden te helpen, maatwerk in de buurt verkennen en onderzoeken hoe we vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties meer kunnen ondersteunen.

De gemeente wordt de spin in het web als het gaat om (jeugd)zorg. Wij zien dat als een kans. Wanneer er zich problemen voordoen levert de gemeente één regisseur op basis van één plan. Het is overzichtelijker en prettig om met één contactpersoon te werken. De onderlinge afstemming tussen verschillende instanties wordt bevorderd.

Steeds meer kinderen groeien op in armoede, dat wil zeggen: bijna één op de tien kinderen. Werkloosheid, arbeidsongeschiktheid, een scheiding, overlijden partner en gezondheidsproblemen kunnen leiden tot een plotseling inkomensverlies. De eerste signalen van financiële problemen komen vaak (te) laat aan het licht, omdat er rondom schulden nog altijd een taboesfeer hangt. Huur- en hypotheekachterstanden, dreigende

afsluiting van energievoorzieningen, incassobureaus en deurwaardersbezoeken volgen als betalingen/aflossingen uitblijven en schulden zich opstapelen. Gezinnen en huishoudens worden ontwricht en vaak kwetsbare kinderen worden geconfronteerd met een onrustige/onveilige leefomgeving. Dat heeft ook direct zijn weerslag op bijvoorbeeld schoolprestaties en soms ook hygiëne en gezondheid, omdat er geen geld is voor gezonde voeding en nieuwe/schone kleding. Een ander effect kan zijn dat ook sociale uitsluiting dreigt, omdat ouders/verzorgers geen geld meer hebben voor bijvoorbeeld een schoolreisje of sportclub. Het is verontrustend dat financiële problemen/schulden in toenemende mate voorkomen bij ouders/alleenstaanden die wel een inkomen (baan) hebben, waardoor nog meer huishoudens en dus kinderen dreigen op te groeien in (sociale) armoede.

De vraag en tegelijkertijd de opdracht is, hoe wij veel meer aan de voorkant van schulden kunnen komen (preventie), dat wil zeggen signaleren en in een vroegtijdig stadium aanpakken. De gemeente werkt bij de aanpak van schulden samen met diverse organisaties zoals de kredietbank, Humanitas, de Voedselbank en Raad & Recht. Ook zien wij dat de kerken armoedesignalen oppakken en individuen en gezinnen daarbij ondersteunen/adviseren.

Knelpunt bij financiële problemen is dat er vaak veel organisaties betrokken (en schuldeiser) zijn, zoals de bank, de energieleverancier, het telecombedrijf en de woningcorporatie. Als de schulden te veel oplopen en iemand er niet zelf meer uitkomt, dan kan een bewindvoerder de regie op een financiële huishouding overnemen. In dat geval heeft een persoon of gezin vaak alleen nog de beschikking over beperkt leefgeld en worden de betalingen/rekeningen uit handen genomen. Kinderen zijn in die situatie altijd de dupe!

De PvdA wil in de komende periode een gezamenlijke en brede aanpak van schulden/armoede. Wij vinden dat de gemeente samen met betrokken organisaties een plan van aanpak: 'Schuldenoffensief' moet ontwikkelen. Dat betekent signaleren, samenwerken, aanpakken en regisseren. Alles gericht op het voorkomen van (meer) schulden.

Om preventie nog meer handen en voeten te geven willen wij een onafhankelijk Meldpunt om snel te kunnen handelen (adviseren/doorverwijzen) bij dreigende financiële problemen. Het meldpunt kan ook ingeschakeld worden door medewerkers van maatschappelijke organisaties zoals het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) of een wijkverpleegkundige, als zij signalen van (verborgen) armoede ontvangen.

Daarom wil de PvdA de komende vier jaar:

- De kwaliteit van de zorg versterken en beter afstemmen op de behoeften van de mensen en buurten die het écht nodig hebben. Ons uitgangspunt bij alle zorg is dat ze draait om de menselijke maat en erop gericht is mensen zo volwaardig mogelijk mee te laten draaien in de maatschappij. Inkomensafhankelijke bijdragen kunnen worden gevraagd, maar echt alleen van diegenen die het kunnen betalen: de toegankelijkheid van voorzieningen die nodig zijn voor een fatsoenlijk bestaan mag niet in het geding komen.
- Zorg zoveel mogelijk en waar nodig op wijkniveau organiseren. Waar nodig centrale punten in wijken creëren waar mensen terecht kunnen voor hulp en informatie, of het

melden van zorgen over het welzijn van anderen (bijvoorbeeld in steun- en informatiepunten). Onderzoeken of thuiszorg en buurtbeheer van daaruit georganiseerd kunnen worden.

- Ruimte voor beroepskrachten die de wijk ingaan.
- Seniorenbanen, stageplaatsen, vrijwilligerswerk en gesubsidieerde arbeid op wijkniveau organiseren, gekoppeld aan de centrale organisatiepunten voor zorg in de wijk.
- Vereenzaming van ouderen tegengaan.
- Mensen met een lichte of tijdelijke beperking die de dupe worden van de bezuinigingen in de AWBZ, helpen met behulp van de wijkinformatiepunten. Ook deze groep moet zo veel mogelijk in staat worden gesteld hun huishouden te voeren en volwaardig mee te doen in de samenleving.
- De toegankelijkheid van de openbare ruimte en publieke voorzieningen voor gehandicapten verder verbeteren.
- Kortere wachtlijsten voor aangepaste huur- en koopwoningen en voor mensen met een urgentieverklaring met zorgindicatie bij sociale huurwoningen.
- Meer aandacht voor de relatie tussen gezondheidsproblemen en de werksituatie. Er zijn veel mensen die verhinderd worden om volwaardig mee te draaien in de samenleving en daar willen we werk van maken.
- Een gemeentelijke campagne om een beroep te doen op de sociale verantwoordelijkheid. Een sociale samenleving kunnen we alleen samen maken. De gemeente mag dan ook een beroep doen op de samenleving om een zorgzame opstelling, sociale interesse en onderlinge solidariteit te bevorderen.
- Dat de gemeente een voortrekker is, zodat mantelzorg en vrijwilligerswerk op een goede manier georganiseerd kunnen worden. Het hulpaanbod voor mantelzorgers moet pro-actief zijn. Veel mantelzorgers zijn nog te onbekend met het hulpaanbod en dat moet in de komende periode verbeterd worden. Verder pleiten we voor ondersteuning van vrijwilligersorganisaties die mantelzorg verlenen, zoals hulp bij het invullen van formulieren en de klussendienst.

5. Duurzaam Ommen

Een sociale toekomst is ook een duurzame toekomst en de PvdA wil dan ook klimaatverandering, natuurverwoesting en energieverspilling kritisch volgen. Vooral omdat we de plicht tegenover latere generaties hebben om mooie natuur en een goed klimaat achter te laten. Daarom moeten we voorzichtig omspringen met natuur en milieu. Met al die aandacht voor economische crisis, werkloosheid en bezuinigingen, komt onze leefomgeving zelf aandacht te kort. Als we er niet in slagen een duurzame maatschappij te organiseren krijgen onze kinderen het straks erg moeilijk. Wij zijn nog steeds rijk, maar minder dan zo'n tien jaar geleden. Het is erg moeilijk om deze comfortabele positie op te geven, maar verandering leidt ook tot nieuwe kansen. Als we verantwoordelijkheid nemen voor onszelf en anderen kunnen we die met z'n allen makkelijk dragen. De PvdA zet zich op allerlei manieren in voor mens, natuur en milieu en stimuleert solidariteit, waarbij ook alle kleine beetjes helpen.

Maar ook omdat de energieprijs enorm zal stijgen, vooral mensen met lage inkomens daar de dupe van worden en uiteindelijk iedereen gebaat is bij een lagere energierekening. We willen werken aan een sterke 'groene' economie: we willen dat

Ommer bedrijven voorloper zijn in zuinige productie en in de ontwikkeling van groene technieken. De gemeente kan hierin de voortrekkersrol vervullen en moet samen met mensen en bedrijven aan deze doelstellingen werken. Ze heeft dan ook vooral een aanjagende rol: het goede voorbeeld geven, initiatieven steunen, een (moreel of financieel) appel doen op mensen en bedrijven en samen met hen ideeën op maat ontwikkelen.

Daarnaast moet een groene gemeente ook letterlijk groen zijn en willen we zuinig zijn op beplanting en groen in buurten. Daarmee is niet alleen het leefmilieu gediend, het kan ook helpen om het enthousiasme voor het meewerken aan een duurzame samenleving te vergroten.

Daarom wil de PvdA de komende vier jaar:

- Samen met eigenaren en corporaties oudere woningen energiezuiniger maken.
- De gemeente energiezuinig laten werken: bij alle voorstellen aan de raad worden de energie- en milieueffecten beschreven, het totaal van overheidsgebouwen wordt energieneutraal gemaakt en zo mogelijk energieleverend.
- Initiatieven van mensen en buurten voor energiebesparing en duurzame opwekking aanjagen en belonen: van zonnepanelen tot groene daken.
- Mensen die schuldsanering of bijstand aanvragen gratis advies geven over energiebesparing.
- Een gemeentelijk servicepunt voor energiebesparing tot stand brengen.
- Samen met ondernemers kijken hoe de gemeente de ontwikkeling van een 'klimaatneutrale economie' kan ondersteunen en faciliteren.
- Het bedrijfsleven zuiniger laten werken en samen met hen kijken hoe hier meer invulling aan gegeven kan worden.
- De macht die de gemeente als aandeelhouder heeft inzetten om het energienetwerk in staat te stellen om door particulieren en bedrijven opgewekte duurzame energie op te nemen.
- Stimuleren dat meer bewoners zich betrokken voelen bij de natuur en de toekomst van de natuurlijke omgeving en bij de inrichting daarvan en daaraan vorm proberen te geven.
- De natuureducatie verder uitbouwen in het onderwijs en voor de bewoners in de stad.
- Enthousiasme en kennis vanuit alle hoeken van de samenleving waar mogelijk benutten en uitwisseling ervan bevorderen.
- Stimuleren van overleg tussen onderwijsinstellingen en het bedrijfsleven om de scholing beter te richten op bewust en zuinig omgaan met energie.

6. Vrije tijd in Ommen

Landschappelijk recreëren: we koesteren ons gevarieerd kleinschalig landschap met rivieren en haar bijzondere landgoederen. Parels daarbij zijn onder andere ook de bossen, de Lemelerberg, Varsenerveld en de molens. Onder de naam "Vechtdal" is dit gebied niet alleen aantrekkelijk voor de inwoners maar ook voor de toeristen. Een mooie omgeving is van onschatbare waarde en van economisch belang. Mede door de landschappelijke kenmerken heeft Ommen zich nationaal en internationaal op de kaart gezet. Landschappelijk recreëren is een belangrijk visitekaartje van Ommen. De PvdA wil dat de landbouwsector intensiever betrokken wordt bij de ontwikkelingen in de recreatie- en toerismesector.

Fiets- en wandelroutes zijn belangrijk voor de inwoners, maar verhogen ook de aantrekkelijkheid van de omgeving als recreatiegebied. De PvdA wil burgers betrekken bij de ontwikkeling en het beheer van de natuur, daarbij past geen verkoop van gemeentelijke bossen en natuurterreinen. Voor behoud van het mooie landschap moet ook de boodschap zijn dat we zorgvuldig omspringen met natuur en milieu. Informatie over natuur en milieu voor de toerist propageren, bijvoorbeeld door ondersteuning van het Natuurinformatiecentrum. Een verblijfsgebied voor dagrecreatie langs de Vecht wordt gestimuleerd evenals het gebruik van fluisterbootjes op de Vecht. De PvdA wil zich inzetten voor een toeristisch informatiepunt.

Kunst en cultuur zijn een bron van inspiratie maar spelen ook een belangrijke rol bij participatie en emancipatie van burgers. Cultuur draagt ook bij aan het imago van een gemeente en aan de lokale identiteit. Het is bij uitstek een terrein waarin de ene gemeente zich kan onderscheiden van een andere gemeente. De PvdA vindt een gevarieerd cultureel aanbod van belang. Samen met muziek- en cultuurverenigingen (en bestaande voorzieningen) richten we ons ook op de jeugd. Lokale festivals zijn het podium voor onze talenten. Culturele initiatieven en verenigingen geven we een steuntje in de rug, dat kan door het beschikbaar stellen van faciliteiten of geld. De PvdA vindt dat organisaties die kunst en cultuur uitdragen financiële ondersteuning verdienen.

Sport is gezond, leuk en bovenal; sport verbindt! Alle kinderen stimuleren we om te sporten, de portemonnee van de ouders mag dat niet belemmeren. Voor veel kinderen draagt sporten bij aan sociale ontwikkeling en goede ruimte voor sport en spel zorgt voor een aangename woonomgeving en mooie buurten. Overgewicht dreigt volksziekte nummer één te worden: laagdrempelige sport helpt mensen voorkomen dat ze er last van krijgen. Sportverenigingen vervullen hierin een belangrijke rol.

Ten eerste willen we de sportaccommodaties – die de afgelopen jaren mede dankzij de PvdA zijn verbeterd- nog verder versterken. Er zijn nog altijd voorzieningen die slecht onderhouden zijn en dat moet beter. We streven er daarnaast naar om in wijken meer ruimte te bieden voor sport en spel, voor jong en oud: of dat nu betere fietspaden voor fietsers en skaters zijn of kleine trapveldjes in buurten. Van wijkbewoners willen we horen welke afspraken we moeten maken over bijvoorbeeld speelterreinen in de buurt en over het sportief gebruik van parken, plantsoenen, veldjes en paden.

We willen daarnaast de verenigingen verder ondersteunen. Omdat veel verenigingen kampen met een tekort aan vrijwilligers willen we ze steunen bij de werving ervan en onderzoeken hoe vrijwilligerswerk aantrekkelijker kan worden. Met de verenigingen willen we kijken of ze gebaat zijn met stagiaires of met inzet van meer gesubsidieerde werknemers. Bovenal willen we al het sportbeleid gezamenlijk met verenigingen maken en met hen kijken waar zij behoefte aan hebben.

De PvdA wil investeren in een bloeiend verenigingsleven en een goed beheer van sportparken en sporthallen. Tenslotte wil de PvdA meer kinderen en jongeren laten sporten. Daarom willen we investeren in gymzalen en samen met jongeren, scholen en verenigingen kijken hoe sportlessen en trainingen beter op schoolprogramma's kunnen aansluiten en hoe de deelname kan worden verhoogd.

Geld mag voor kinderen en jongeren nooit de reden zijn om niet mee te sporten. Voor deze kinderen moet een tegemoetkoming eenvoudig te regelen zijn.

Daarom wil de PvdA de komende vier jaar:

- De kwaliteit van het sportpark en de sporthallen verder verbeteren en sportverenigingen meer mogelijkheden geven bij het beheer en onderhoud.
- Wijkbewoners zelf ruimte geven om te bepalen waar speelruimte en sportveldjes gepast zijn, in lijn met onze visie op wijkgericht werken.
- Nieuwe inrichting en onderhoud van de openbare ruimte afstemmen op gecombineerd gebruik voor natuur, sport, spel en recreatie.
- Doorgaande fietsroutes verbeteren en sportief woon-werk verkeer stimuleren.
- Zorgen dat alle scholen kunnen beschikken over voldoende gymzalen in hun directe omgeving.
- Met mensen uit het onderwijs, kinderopvang en sportverenigingen kijken hoe hun aanbod beter op elkaar kan aansluiten. Beroepskrachten specifiek hiervoor inzetten (combinatiefuncties) en sportstudenten inschakelen om hier aan te werken.
- Een tegemoetkoming in de kosten van sport voor minima bieden.
- Verenigingen ondersteunen bij het vinden van vrijwilligers, bijvoorbeeld door voorlichting, gerichte campagnes en het mogelijk maken van cursussen.
- De maatschappelijke banen bij de sportverenigingen overeind houden en waar nodig – in overleg met verenigingen- uitbreiden.
- Het subsidiesysteem voor verenigingen eenvoudiger maken.

Ommen kent een sterke eigen identiteit, een onderscheidend cultuuraanbod en een uitgebreide cultuurhistorie maar staat ook open voor ontwikkelingen van buiten. De PvdA wil deze sterke eigen identiteit en het culturele klimaat koesteren en uitbouwen. Omdat we graag leven in een rustieke en landelijke omgeving, maar ook omdat toeristen daarop afkomen en er zo nog meer werkgelegenheid in de gemeente ontstaat. We willen daarom blijven investeren in het culturele aanbod in de stad. Omdat een goed cultureel klimaat niet kan zonder vernieuwing en verjonging willen we daarnaast ruimte bieden aan nieuwe initiatieven en jong talent en de cultuureducatie bevorderen. Verder willen we de eigen identiteit, de fraaie kernen en de stad Ommen bewaren door het cultuurhistorisch erfgoed te bewaken en indien nodig een nieuwe functie te geven. Er moet veel te doen en te beleven zijn in Ommen: veelzijdig, van hoog niveau, uniek en toegankelijk voor jong en oud en voor rijk en arm. Een cultureel klimaat wordt niet gemaakt door de politiek maar door de kunstenaars, creatieve mensen en liefhebbers in de stad zelf. De PvdA wil daarom het cultuurbeleid zo veel mogelijk samen met hen vormgeven. Wanneer het gaat om het bewaren van erfgoed moeten alle inwoners daar een nadrukkelijke stem in krijgen.

Daarom wil de PvdA de komende vier jaar:

- Historisch waardevolle gebouwen en cultureel erfgoed zoveel mogelijk behouden en waar nodig een nieuwe bestemming geven. Initiatieven hiertoe van eigenaars en ondernemers verwelkomen.
- Zich hard maken voor mooie gevels. Verfraaiing van gevels belonen, bijvoorbeeld via prijzen of belastingprijkkels. Meer inhoud geven aan het predicaat 'beschermd dorpsgezicht'. Dit alles uiteraard in overleg met ondernemers en inwoners.
- Het behoud van het erfgoed nadrukkelijk laten meewegen bij het opstellen van het nieuwe bestemmingsplannen.
- Openstaan voor evenementen en meer mogelijkheden daartoe bieden.

- De kunst- en cultuureducatie in het onderwijs aan kinderen vanaf vier jaar bevorderen.
- Via promotiecampagnes de identiteit, kracht en het onderscheidende cultuuraanbod van Ommen onder de aandacht brengen.
- Betere afstemming met het ommeland over het aanbod voor toeristen, bijvoorbeeld met erfgoedlogies, streekproducten en vaarrecreatie.
- Subsidies voor de lokale media handhaven.
- Culturele instellingen moeten meer aan marketing doen. 'Kunst op straat' blijven ondersteunen.

7. Besturen in Ommen

Zonder een 'u vraagt, wij draaien'-mentaliteit als uitgangspunt te nemen (er is immers bij veel besluiten een collectief belang in het geding) willen we dat beleid meer door en met mensen in plaats van voor hen wordt gemaakt en dat vergt een andere rol van de organisatie. We weten dat er bij inwoners veel ideeën leven waar nog veel te weinig gebruik van wordt gemaakt en mensen oud en wijs genoeg zijn om vaker zelf te besluiten wat er moet gebeuren in hun omgeving. We willen een gemeentelijke organisatie die uitblinkt in communicatie en het organiseren van goede besluitvormingsprocessen, die sámen met mensen beleid maakt, naar hen luistert en hun ideeën wil omarmen en ondersteunen, die goed politiek aanstuurbaar is en die in goede onderlinge samenwerking functioneert. We beschouwen het dan ook als een belangrijke opgave om de gemeentelijke organisatie de komende jaren verder te hervormen en vragen een bescheidener opstelling van de gemeenteraad om opener te werk te kunnen gaan en zich meer open te stellen voor ideeën vanuit de gemeenschap. Hierbij in het oog houdend dat we nuttige ervaring behouden, jonge, talentvolle ambtenaren aan de gemeente binden en tegelijkertijd onze sociaaldemocratische ambities recht overeind houden. Daarnaast willen we dat de gemeentelijke organisatie haar maatschappelijke verantwoordelijkheid in het oog houdt: duurzaam werkt, strijdt tegen exorbitante beloningen en stageplaatsen biedt.

Omdat werk voor veruit de meeste mensen hét middel is voor economische zelfstandigheid, zelfrespect en het leveren van een bijdrage aan de samenleving is (selectieve) economische groei voor de PvdA een kernprioriteit.

Om verder te groeien kan en moet Ommen zich verder ontwikkelen als bruisend centrum in de Vechtdalregio, alwaar ruimte is voor ideeën en creativiteit en waar bedrijven gestimuleerd worden zich te vestigen.

Omdat zowel de stad als de buitengebieden sterker worden van onderlinge wisselwerking moet dit alles in samenspraak gebeuren. De gemeente moet daarvoor de randvoorwaarden scheppen, zoals goede infrastructuur, onderscheidend onderwijs, lage lasten, goede gemeentelijke dienstverlening en een gunstig vestigingsklimaat. Ze moet Ommen promoten en werkgevers verleiden zich hier te vestigen. Ze kan er voor zorgen dat inwoners niet wegtrekken en er geen of minder krimp optreedt. Soms kan ze ontwikkelingen aanjagen. Maar uiteindelijk worden banen vooral geschapen door ondernemers en hun innovaties. Daarbij past dat de gemeente met hen kijkt hoe zij vooruit geholpen kunnen worden.

Dat alles is niet vrijblijvend. Sociaaldemocraten staan voor selectieve economische groei en soms betekent dat begrenzing van de markt. We willen bijvoorbeeld liever bestaande industrieterreinen opknappen dan nieuwe aanleggen, verwachten dat alle werknemers

fatsoenlijk worden behandeld en vinden dat de gemeente van werkgevers maatschappelijk verantwoord ondernemerschap mag verwachten.

Daarom wil de PvdA de komende vier jaar:

- Na het 'samengaan' van de bestuursdienst Ommen/Hardenberg de organisatiestructuur van de gemeente kritisch tegen het licht houden en waar nodig aanpassen, zonder te willen 'veranderen om het veranderen'. Omdat facilitaire aspecten zoals gemeentelijke huisvesting hierop moeten aansluiten voorlopig geen besluiten over nieuwbouw voor diensten.
- De gemeente positioneren als aantrekkelijke en moderne werkgever. Talenten binden door meer mogelijkheden voor ontwikkeling en ontplooiing voor jonge werknemers.
- Meer stageplaatsen bieden voor laag- en hoogopgeleide jongeren.
- Beter onderling overleg binnen de organisatie, meer consistentie van uitvoeringskeuzes en het verbeteren van de omgang met politieke verantwoordelijkheid.
- Maatschappelijke verantwoordelijkheid: duurzaam werken en stageplaatsen bieden. Ook aandacht hiervoor bij aanbestedingen en subsidierelaties.
- Dat bestuurders zelf integriteit en het naleven van maatschappelijke normen hoog in het vaandel houden.
- Regelmatige kritische beoordeling van financieel beleid, budgetten en projectvoortgang om de gemeentefinanciën goed op orde te houden en ruimte te houden voor nieuw beleid.
- Bij bezuinigingen in de eerste plaats kijken naar mogelijkheden tot efficiënter werken binnen de gemeentelijke organisatie.
- Bij bezuinigingen zullen de sterkste schouders de zwaarste lasten moeten dragen. We willen zorg voor hulpbehoevenden, de verbetering van kwetsbare buurten, het verbeteren van sportaccommodaties en de bestrijding van armoede uitsluiten van bezuinigingen. We willen extra investeren in de toekomst van onze jeugd en het helpen van mensen die de dupe worden van de crisis.
- Reageren op vergunningsaanvragen en de beantwoording van brieven en klachten ruim binnen de daardoor gestelde maximumtermijnen.
- Hoewel we waar mogelijk de gemeentelijke belastingen willen oormerken: terughoudendheid van de gemeente bij verhoging van gemeentelijke tarieven en belastingen.
- Alleen meer marktwerking als het bijdraagt aan het beter realiseren van doelstellingen, waaronder de efficiency en service, en niet als doel op zich. Bij aanbestedingen en gemeentelijk toezicht een stevige nadruk op maatschappelijk verantwoord opereren: prioriteit voor stageplaatsen, duurzaamheid, fatsoenlijke omgang met personeel en verantwoord beloningsbeleid. (bijvoorbeeld helpen met bedrijfshuisvesting).
- Een betere bereikbaarheid met economische groei als centrale doelstelling.
- Zoveel mogelijk werkgelegenheid behouden. Bestaande werkgevers behouden en nieuwe werkgevers aantrekken. Bedrijven in moeilijkheden, indien mogelijk, te hulp schieten. Meer bedrijven en andere partijen met elkaar in contact brengen om de aantrekkingskracht en de ontwikkelingskansen van de gemeente te bevorderen. Bestaande bedrijventerreinen verder opknappen en de Rotbrink aanvullen. Terughoudend zijn met het verhogen van lasten voor bedrijven. Ondernemingen in buurten ruimte bieden en stimuleren.

- Blijven investeren in Ommen als trekpleister voor bedrijven en toeristen. Verder geen nieuwe projecten met forse gemeentelijke investeringen de komende jaren. Meer mogelijkheden voor evenementen.
- Ontwikkelingsgebieden een economische impuls geven door tussentijds gebruik van vrijgekomen bebouwing of terrein. Vaste afspraken met gemeentelijke diensten, corporaties en marktpartijen over tijdelijk gebruik van leegstaande ruimtes om de beschikbaarheid van experimentele en low-budget werkruimtes te bevorderen.
- De relatie met het bedrijfsleven versterken. Meer inspraak voor het bedrijfsleven in het economisch beleid en een actieve houding van de gemeente om te kijken hoe ze bedrijven kan ondersteunen bij verdere ontwikkeling. Verkokering die dit belemmert wegnemen.
- De gemeente nadrukkelijk profileren 'parel in het Vechtdal' om bedrijven naar de stad te trekken. Het onderwijs in de stad verbeteren, betere aansluiting van het opleidingsaanbod op de vraag uit de arbeidsmarkt, meer contacten leggen tussen leerlingen en bedrijven, meer ruimte voor jonge talentvolle starters, meer bedrijfsruimtes voor creatief ondernemen.
- Meer samenwerking met de regio om de economie verder te laten groeien. Van samenwerkingsverbanden worden zowel stad als regio sterker.
- Minder inhuur van externen: eigen kracht bestuur benutten.

Tot slot

Om de stevige ambities uit dit programma te realiseren is een sterke gemeentelijke organisatie en goed financieel beleid vereist.

Voor wat betreft de financiën is er de komende jaren veel financiële onzekerheid maar is onze richting duidelijk. We kiezen voor mensen die het het meest nodig hebben en willen dan ook niet inboeten op onze inzet voor zorg, de verbetering van kwetsbare buurten, het verbeteren van sportaccommodaties en het bestrijden van armoede. We willen zelfs extra investeren in de toekomst van onze jeugd en het helpen van mensen die de dupe worden van de crisis. We willen de gemeentelijke belastingen graag zo veel mogelijk oormerken(bestemmen), maar zijn terughoudend met het verhogen van gemeentelijke lasten. We zoeken bezuinigingsmogelijkheden allereerst in efficiëntieverbetering van de gemeentelijke organisatie en zorgvuldig financieel beheer. Voor wat betreft de gemeentelijke organisatie geldt dat we een sterke gemeentelijke organisatie kennen waar veel burgers tevreden over zijn: veel praktische zaken gaan goed en in de organisatie is veel inhoudelijke deskundigheid aanwezig. Maar er zitten soms ook minder prettige kanten aan de deskundigheid van de organisatie: overtroeven en 'doordrukken', in plaats van dienstbaar zijn. Uit het voorgaande spreekt echter onze duidelijke wens om mensen en organisaties meer ruimte te geven bij het vormgeven van beleid en hun eigen leefomgeving: "**de menselijke maat is hierin de rode draad**".

En daarom: de PvdA weer terug in de Raad!